

Het college van burgemeester en wethouders
van de gemeente Utrechtse Heuvelrug
Postbus 200
3940 AE DOORN

ONDERWERP	Beoordeling IBT Omgevingsrecht 2022-2023	TELEFOONNUMMER	06-39632192
DATUM	30-01-2024	E-MAILADRES	jeroen.van.dam@ provincie-utrecht.nl
DOCUMENTNUMMER	UTSP-390265605-13074	DOMEIN/OPGAVE	BDO
VAN	Jeroen van Dam	TEAM	BEI
BIJLAGE	Overzicht verbeterpunten		

Geacht college,

Uw gemeente heeft in het kader van Interbestuurlijk Toezicht (IBT) informatie toegezonden over uw taakuitvoering in 2022-2023 op het gebied van het Omgevingsrecht. Wij hebben deze informatie beoordeeld. In deze brief leest u onze beoordeling.

Oordeel over uw taakuitvoering omgevingsrecht

Ons oordeel over uw taakuitoefening luidt:

- Vakgebied Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo) - Vergunningverlening Toezicht en Handhaving (VTH): voldoet.
- Vakgebied Monumenten / Archeologie: voldoet.

Het oordeel ten aanzien van het vakgebied Wabo en Monumenten / Archeologie luidt net als het oordeel over 2021-2022 'voldoet'. Wij constateren echter dat u ten aanzien van het vakgebied Wabo nog niet alle verbeterpunten van de vorige beoordeling hebt uitgevoerd. Deze verbeterpunten zijn ook voor de beoordeling over 2022-2023 relevant. Verder zijn er enkele aanvullende verbeterpunten in de huidige beoordeling. Deze verbeterpunten treft u aan in de bijlage. Wij gaan ervan uit dat u bij het formuleren van nieuw beleid op het gebied van vergunningverlening, toezicht en handhaving de genoemde verbeterpunten ter harte neemt. Als wij bij de volgende beoordeling constateren dat u geen of onvoldoende uitvoering heeft gegeven aan de verbeterpunten, kan dat gevolgen hebben voor de beoordeling 2023-2024.

Toelichting beoordeling

Bij het uitvoeren van onze wettelijk toezichtstaak hanteren wij de Verordening systematische toezichtinformatie provincie Utrecht (hierna: IBT-verordening), het Beleidskader Interbestuurlijk Toezicht 2021-2024 en de interventieladder die landelijk tussen Rijk, IPO en VNG is afgesproken. Het beleidskader vindt u via de volgende link: www.provincie-utrecht.nl/onderwerpen/bestuurlijke-zaken/interbestuurlijk-toezicht, onder het kopje "Beleidskader en Uitvoeringsagenda". Een toelichting op de interventieladder is te vinden op onze website www.provincie-utrecht.nl/werkwijze-ibt.

In de vorige beoordelingsperiode is de taakuitvoering van uw gemeente als 'voldoet' beoordeeld. Dit betekent dat u grotendeels voldoet aan de wettelijke eisen. We hebben voor uw gemeente daarom een versoepelde vorm van toezicht gehanteerd. Dit betekent dat we de ontvangen toezichtinformatie op hoofdlijnen hebben beoordeeld, met name op volledigheid en actualiteit. Daarnaast hebben onze toezichthouders op 31 oktober 2023 een gesprek gevoerd met de teamleider Omgevingsverzoeken, de teamleider Omgevingstoezicht en de juridisch adviseur van de gemeente. De informatie uit dit gesprek is in deze beoordeling meegenomen.

Hieronder leest u per vakgebied een toelichting op deze beoordeling.

Wabo – VTH

Bij de beoordeling van de informatie voor het vakgebied VTH hebben we getoetst of uw gemeente de processen zodanig heeft ingericht dat deze taken naar behoren kunnen worden uitgevoerd. Wij baseren ons hierbij op de wettelijke eisen voor deze processen, zoals vermeld in hoofdstuk 5 Wet algemene bepalingen omgevingsrecht, hoofdstuk 7 van het Besluit omgevingsrecht en hoofdstuk 10 van de Ministeriële regeling omgevingsrecht. Deze proceseisen staan ook bekend als de BIG-8 cyclus.

Uitvoerings- en Handhavingsbeleid voor de gemeentelijke thuishaken (VTH-beleid / U&H-strategie thuishaken)

U heeft het uitvoeringsprogramma 2023 en het jaarverslag tijdig aan ons toegestuurd. Het, door u op 13 december 2022, verlengde VTH-beleid 2019-2022 hebben wij betrokken in de beoordeling. Positief is dat u uitvoerig hebt geëvalueerd in hoeverre uw gemeentelijke organisatie voldoet aan de landelijke kwaliteitscriteria.

De beoordeling van de toezichtinformatie luidt wederom 'voldoet'. Wij constateren echter dat u nog niet alle verbeterpunten van de vorige beoordeling hebt uitgevoerd. Het is niet duidelijk in hoeverre het door u verlengde VTH-beleid nog actueel is aangezien er geen tussentijdse beleidsevaluatie heeft plaatsgevonden. Daardoor is niet duidelijk in hoeverre de beleidsdoelen zijn behaald en/of bijsturing nodig is of dat het beleid moet worden aangepast. Ook is onduidelijk of de onderliggende risicoanalyse aanpassing behoeft. Tot slot stelt u het uitvoeringsprogramma en jaarverslag zodanig laat vast dat bijsturing binnen de operationele cyclus (voorbereiden, uitvoeren, monitoren) van de BIG-8 cyclus niet goed mogelijk is. Een van de mogelijke redenen hiervoor kan zijn dat ketenpartners zoals de ODRU en VRU haar jaarverslagen en uitvoeringsprogramma's laat opstellen en delen met de gemeente. De gemeente zou als opdrachtgever kunnen sturen op het eerder opstellen en delen van deze stukken. Door het uitvoeringsprogramma te laat vast te stellen is niet mogelijk om in de begroting de personele en financiële middelen te vragen die nodig zijn om de in het uitvoeringsprogramma geprogrammeerde activiteiten uit te voeren om de doelen te bereiken. Wij geven u in overweging mee om de BIG-8-cyclus in de toekomst aan te laten sluiten bij de P&C-cyclus.

Naast deze verbeterpunten die voorgaande jaren ook zijn genoemd, zijn er nog enkele andere verbeterpunten die wij hebben geconstateerd. Een overzicht van de verbeterpunten treft u aan in de bijlage.

Uniform Uitvoerings- en Handhavingsbeleid voor de basistaken omgevingsdienst (U&H-strategie regio Utrecht)

In de beoordelingsronde 2022 is vastgesteld dat u op 8 februari 2022 de U&H-strategie regio Utrecht had vastgesteld, maar dat het een groeidocument betreft. Ook is vastgesteld dat er nog geen uniform uitvoeringsprogramma is vastgesteld op basis van de U&H-strategie regio Utrecht. In de regio wordt de U&H-strategie de komende jaren nog doorontwikkeld en wordt nagedacht over een uniform uitvoeringsprogramma. Ondanks deze lopende doorontwikkeling, zullen wij de huidige U&H-strategie regio Utrecht in 2024 beoordelen. Eventuele verbeterpunten die bij de beoordeling in 2024 naar voren komen, zullen met u en de regionale werkgroep worden gedeeld om mee te nemen bij de doorontwikkeling.

Verordening Kwaliteit VTH

Wij toetsen of u jaarlijks evalueert in hoeverre de kwaliteitscriteria worden nageleefd door de omgevingsdienst én de eigen organisatie. Daarnaast toetsen wij of u daarover mededeling doet aan de gemeenteraad. De kwaliteitscriteria hebben betrekking op opleidingen, kritische massa en frequentie van de uitvoering van taken per medewerker. Deze criteria zijn in uw gemeente van toepassing op de basis- en plustaken die de Omgevingsdienst Regio Utrecht (ODRU)

uitvoert en de VTH-taken die uw eigen organisatie uitvoert. We hebben geen document aangetroffen waarin u taken gemotiveerd heeft uitgesloten.

In 2023 heeft u door een onafhankelijk advies- en toetsingsbureau laten toetsen in hoeverre de kwaliteitscriteria worden nageleefd door de gemeentelijke organisatie en de resultaten hiervan alsmede een plan van aanpak naar aanleiding van de conclusies van het onderzoek heeft u toegezonden aan de gemeenteraad. Wij constateren dat de evaluatie uitvoerig is uitgevoerd en dat u daadwerkelijk aan de slag gaat met de conclusies uit de evaluatie. Deze aanpak verdient een compliment.

Monumenten en Archeologie

Bij de beoordeling van dit vakgebied hebben we getoetst of sprake is van adequate vergunningverlening, of de monumentencommissies goed functioneren en in hoeverre er sprake is van adequate advisering in het kader van de archeologische monumentenzorg.

Het oordeel ten aanzien van dit taakveld over 2022 luidt 'voldoet'. Dit betekent dat u grotendeels voldoet aan de wettelijke eisen. Uit de door u ingediende toezichtinformatie blijkt dat archeologie structureel deel uitmaakt van de vergunningsprocedure. Bij aanvragen om omgevingsvergunningen voor Rijksmonumenten is advies gevraagd aan de Welstands- en Monumentencommissie Mooisticht.

Toezichtregime komende beoordeling

Komende beoordeling toetsen we wederom of uw gemeente de processen voor het vakgebied VTH zodanig heeft ingericht dat deze taken naar behoren kunnen worden uitgevoerd. Aangezien uw gemeente de laatste jaren als "voldoet" werd beoordeeld, viel u steeds onder het versoepelde toezichtregime. Nu de Omgevingswet en de Wkb op 1 januari 2024 in werking treden, valt in 2024 elke gemeente onder het reguliere toezichtregime. Dat betekent dat de toezichtinformatie inhoudelijk wordt beoordeeld en niet slechts op hoofdlijnen.

Tot slot

Hiermee is deze toetsingsronde afgerond. We verzoeken u de hiervoor genoemde verbeterpunten uit te voeren en bij de toezichtinformatie voor de volgende beoordelingsronde een overzicht te voegen met de ondernomen acties naar aanleiding van deze verbeterpunten. De volledige toezichtinformatie over de periode 2023-2024 ontvangen wij graag zo spoedig mogelijk nadat u deze hebt vastgesteld, maar in ieder geval uiterlijk op 15 juli 2024.

Een afschrift van deze brief sturen wij ter kennisgeving aan uw gemeenteraad.

Wij publiceren de resultaten van ons toezicht op de IBT-kaart. Zie daarvoor www.provincie-utrecht.nl/interbestuurlijktoezicht. Deze brief wordt via deze kaart ook toegankelijk.

Hoogachtend,
Gedeputeerde Staten van Utrecht,
Namens hen,

H.P. van Essen
Gedeputeerde Ruimtelijke Ontwikkeling, Coördinatie Omgevingsbeleid, Energietransitie, Milieu en Bestuur

Bijlage: overzicht verbeterpunten

Verbeterpunten uit de huidige beoordeling over 2022-2023 én voorgaande beoordelingen

1. Voer een periodieke beleidsevaluatie uit: *Toelichting: een wettelijk vereiste is dat periodiek gerapporteerd wordt over het al dan niet bereiken van de in het VTH-beleid gestelde doelen en de uitvoering van de activiteiten in verhouding tot de prioriteitstelling. Dit verbeterpunt hebben wij vorig jaar ook aangegeven. Een periodieke beleidsevaluatie had logischerwijs kunnen plaatsvinden voordat het VTH-beleid 2019-2022 werd verlengd.*
2. Actualiseer het beleid voor de Uitvoering (vergunningverlening en aanverwante taken) en Handhaving (toezicht en handhaving) voor de thuishaken. *Toelichting: Aan de hand van de periodieke beleidsevaluatie dient het beleid te worden gezien en bij gebleken noodzaak zo spoedig mogelijk te worden aangepast.*
3. Stel het gecombineerde jaarverslag/ uitvoeringsprogramma tijdig vast. *Toelichting: Het gecombineerde jaarverslag 2022/ uitvoeringsprogramma 2023 is op 20 juni 2023 vastgesteld. Wettelijk is bepaald dat het uitvoeringsprogramma voor het komende jaar moet worden vastgesteld. De afgelopen jaren hebben wij bij herhaling aangegeven dat deze stukken te laat worden vastgesteld. Een tijdige vaststelling is voor een goede taakuitvoering en het doorlopen van de BIG-8 cyclus door de gemeente essentieel.*

Verbeterpunten uit de huidige beoordeling over 2022-2023

4. Actualiseer de risicoanalyse en omgevingsanalyse voor Uitvoering en Handhaving voor de thuishaken. *Toelichting: Een actuele risicoanalyse en omgevingsanalyse is essentieel om binnen het gemeentelijk grondgebied inzichtelijk te hebben wat de grootse bestaande risico's zijn op het gebied van uitvoering en handhaving. Aan de hand van de grootse risico's kunnen prioriteiten worden bepaald voor vergunningverlening, toezicht en handhaving binnen het fysieke domein.*
5. Formuleer in het beleid voor de Uitvoering en Handhaving heldere en meetbare doelen die gekoppeld zijn aan gestelde prioriteiten, zoals beschreven onder punt 4. Stel het geactualiseerde beleid vast en stuur dit ter informatie aan de gemeenteraad. *Toelichting: Om goed te kunnen monitoren en te evalueren is het van belang dat de doelen voldoende concreet (als meetbare prestaties) geformuleerd zijn.*
6. Maak de personele en financiële middelen die **benodigd en beschikbaar** zijn voor het bereiken van de in het beleid geformuleerde doelen inzichtelijk en waarborg deze in de begroting. *Toelichting: De beschikbare capaciteit is voldoende geborgd in de begroting. Echter, het alleen opnemen van de beschikbare capaciteit is onvoldoende. Het is nodig om vanuit de doelen een inschatting te maken van de benodigde capaciteit om die doelen te bereiken en het is die benodigde capaciteit die moet worden geborgd in de begroting.*
7. Draag zorg voor voldoende financiële en personele middelen om de in het uitvoeringsprogramma voorgenomen activiteiten uit te kunnen voeren en vul zo nodig deze middelen aan of pas het uitvoeringsprogramma zo nodig aan.
8. Evalueer jaarlijks in hoeverre uw gemeentelijke organisatie én de ODRU voldoet aan de kwaliteitscriteria (hoeveelheid fte's, opleiding, werkervaring, aanvullende kennis en frequentie) en rapporteer hierover aan de gemeenteraad.